

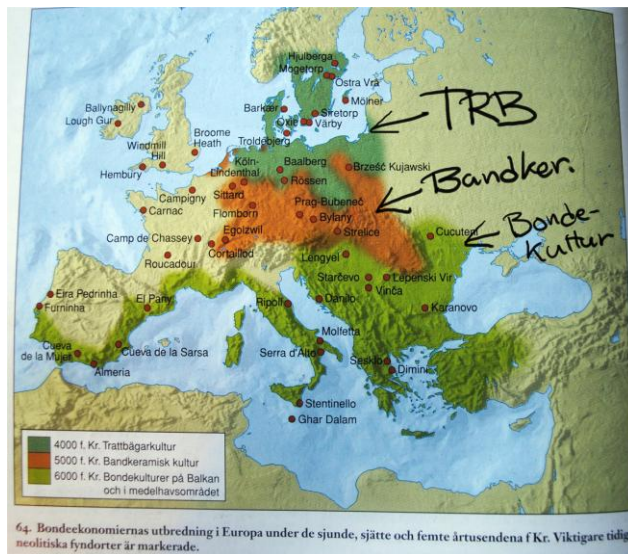
7/10 2010 Neolitikum och trattbägarkultur

Tidig Neolitikum (TN) 4200-3300 f.Kr.

Äldre Mellanneolitikum (MN A) 3300-2800 f.Kr.

TRB = Trattbägarkultur

- **Västeuropisk megalitgravskultur:** Brittiska öarna, Frankrike, Spanien
- **Trattbägarkultur:** Sydsandinavien, Tyskland

Domus = Att domesticera/Hemmet

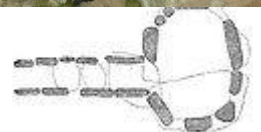
Dödens hus

Långhus, breda kortsidan mot syd. Visar på tid, man bor bland de döda. (Bandkeramikskultur).

Sarnowo: Långhögar, TRB-kultur, inspiration från "de dödas hus". Öppningen åt öster (öst = livet, solen.)

Ideologibyte = Starka motsättningar + kulturmöte (förebild).

- Havängsdösen (långdös), megalitgrav. Förhåller sig till berg (Stenshuvud t.ex.)
- Runddös
- Gånggriften, kammare N-S, gången mot Öst. Framför ingången finns krossad keramik och bränd flinta. (Väst Europa: brandgravar, Sydsandinavien: skelettgravar).
- Västeuropa: Ornamentik på block framgör gånggriftens ingång och på stenar. I Sydsandinavien är det ornamentik på keramiken och inte i stenen.

TRB = 5 faser, TRB = "funnel-necked beakers"

- Äta tillsammans
- Översätter till keramik, imitera material (domesticera, domus)
- Yxor och dyl. imiterat i sten ifrån metall (koppar - Syd Europa).
- Yxor avbildade från metall: Prestige?
- Keramik = alltid krossat framför megalitgravar.

Ox-kärror-gravar = symbolisera en resa?

TRB Vårkultur

- "Trattbägare" influerad av det mot öst i **Mellersta Sverige**.
- Offerar/deponerar i mossar, bygger inte megaliter. Keramikplatser/offergropar.

Gropornamentik

Levandes långa hus > Dödas långa hus/långhögar > Megalitgravar. Samma idé, individuella uttryck?

Västeuropeisk Megalitgravskultur 4500-2500 f.Kr.

- Renfrew, C-14 revolutionen.
- Inga megalitgravar i Centraleuropa (gamla bandkeramiska områden).
- Megalitgravar = De dödas hus.
- **New Grange (Irland). Bretagne (Frankrike). Spanien. Carnac (stenrader: leder människor/tämjer landskapet?) och stencirklar (Stonehenge).**
- Hägnader och megalitisk konst.

Trattbägarkultur

Sydsandinavien

- Kultplatser (Sarupanläggningar) och långa "dödshus": Barkaer – Djursland.